

Ústav Romanistiky FF JU v Českých Budějovicích Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název: **Vyjadřování velké míry vlastnosti ve španělských a českých časopisech pro mládež**

Autor: **Bc. Václav Bolech**

Autor si klade za cíl zachytit vyjadřování velké míry vlastnosti ve španělských a českých časopisech pro mládež. Vychází z logického předpokladu, že v jazyce mladých jsou patrné tendence k exageraci a inovaci, proto je výběr textů odpovídají cíli. Nicméně by bylo vhodné rozlišovat rysy mluvy mladých na jedné straně a charakteristiky zjištěné v časopisech na straně druhé - zde se jedná přece jen o kontrolované vyjadřování a ne spontánní mluvu.

Práce je strukturována standardním způsobem: po zevrubné literární rešerši následuje představení výsledků analýzy. Diplomand vychází od funkce k formy: vzhledem k tomu, že odborná literatura týkající se této problematiky je strukturována klasicky podle jednotlivých slovnědruhových a gramatických kategorií, vyhledává Václav Bolech relevantní informace v různých částech jednotlivých publikací. Zde oceňuji mravenčí způsob práce při sestavování rešerše, oceňuji však zejména způsob, jakým se autor vyrovnal se značnou různorodostí jednotlivých koncepcí, jak mezi španělskými a českými, tak v rámci "národních" gramatik. O tom, že autor pronikl do dané problematiky dostatečně hluboko, svědčí precizní porovnání jednotlivých koncepcí.

Jako celek působí teoretická část velice přesvědčivě, nicméně se v ní nachází několik nepřesností. Např. na str. 26 má autor na mysli asi příslovce, ne přídavná jména (řádek 11). Na st. 32 se jedná o "*rozkaz, ve kterém vidíme zvýraznění míry vlastnosti*"? Na následující straně jsou příklady *Cartas de lo más extrañas/extraño* nejasně vysvětleny: mají se chápat tak, že ve druhém případě se nejedná o kvantifikátor? Nejsm si zcela jistá, zda *el ingenuo de Felipe, la imbécil de Marta* vyjadřují "*největší míry vlastnosti tvořením pomocí určitého členu*" (str. 59); nejedná se spíše o pouhou atributivní predikaci?

la torpe de la secretaria → *la secretaria es (*muy) torpe*
lo torpe que es la secretaria → *la secretaria es muy torpe*

Dále mám poznámku k termínu *elativ*. Z literární rešerše vyplývají různá pojetí tohoto termínu, totiž jako vyjádření nejvyššího stupně kvality z hlediska buď morfologického (*superlativ absolutní*) nebo významového. Toto druhé pojetí je používané zejména v *Gramática descriptiva* v tom smyslu, že význam nejvyšší míry je vtisknut do sémantiky určitého lexému ve tvaru pozitivu (viz příklady str. 33 *enorme, exhausto* atp.). Domnívám se, že by bylo vhodné tyto případy systematictěji odlišovat.

Mohl by autor ověřit informaci převzatou z Alarcose Lloracha, že *elativy* uvedené na str. 54 pocházejí z Latinské Ameriky?

Vlastní výzkum je proveden na průkazném vzorku, zvláště oceňuji přehledné zpracování výsledků (velice zajímavý pohled na výsledky srovnání průběhu křivky, str. 98) a formulaci závěrů podle předem stanovených kritérií a hypotéz. Právě ve schopnosti stanovení hypotéz a soustředěném sledování cíle je velkým pozitivem práce. Se závěry nelze než souhlasit, nicméně mám připomínku k analýze globalizačního přibližování obou jazyků. Globalizační tendenci bych totiž spatřovala zejména v používání internacionálních prvků

pocházejících z anglosaského prostředí (angličtiny, příp. kalků), např. u prefixů *super*, *hiper*, atp. O prefixu *super/súper* autor formuluje tuto domněnku na str. 99. Na druhou stranu bych u některých jiných jevů byla opatrnější. souhlasím se 70% limitem pro stanovení tendence (limit běžně používaný v postgreenbergovské typologii), nicméně pro přesnější závěry je třeba zvážit dva aspekty: zaprvé, zda se nejedná o jev podmíněný spíše typologicky než globalizační, což je dle mého názoru případ prefixu *nej-* v češtině a superlativního vyjádření ve španělštině. Vysoký výskyt těchto prostředků může být "pouhým" projevem kognitivně podmíněné nutnosti vyjadřování stupňů kvality, vlastní všem jazykům inherentně, tedy bez okolních/globalizujících jevů.

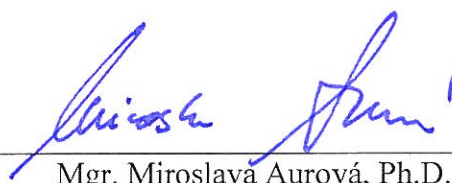
Zadruhé, také je třeba mít na paměti faktory vnitrojazykové a mezijazykové, kdy odpovídající si formy mohou pokrývat různé funkce v obou jazycích. Mám zde na mysli mezijazykovou asymetrii, která může značnou měrou zkreslit kvantitativní analýzu:

viz asymetrie *dost dobrý :: muy bueno/buenísimo*
dost dobrý :: muy bueno/bastante bueno

Co se týče jazykové úrovně, musím konstatovat, že je stylisticky poněkud nevyrovnaná a silně kolísá. Je zajímavé, že kvalitativní stránka je vzestupná, nejvíce chyb je akumulováno v první části práce, proto -bohužel- první dojem je spíše negativní, nicméně některým pasážím není co vytknout. Diplomand se místy snaží o zajímavé a pestré vyjádření, které však občas vede k nepřesnostem (např. *Marvan do problematiky zavedl pojem elativ; stupňování patří mezi gramatické vlastnosti*, str. 6; "*klasickou španělštinou*" je pravděpodobně míněna španělština normativní). V textu se objevují překlepy (*fixy* místo *afixy*) a anakoluty (nejvíce na str. 7-10), systematicky je vynechána u výčtového *a to* interpunkce, rušivě působí vztahné věty uváděné *kdy*. U reference na *Gramática descriptiva* doporučuji přidržovat se zavedeného úzu - odkazovat na autora oddílu (kapitoly), ne na koordinátory Bosque & Demonte).

V závěrečném hodnocení bych chtěla ocenit celkové zpracování tématu, od koncepčního, přes jazykový ke grafickému. Práce Václava Bolecha je ukázkou uceleného a promyšleného, její výsledné hodnocení však snižují dílčí nepřesnosti a jazyková rozkolísanost. Závěrem konstatuji, že předkládanou bakalářskou práci Václava Bolecha považuji za velice kvalitní, přínosnou, splňující kritéria kladená na tento typ kvalifikačních prací a plně ji **doporučuji k obhajobě** s předběžným hodnocením **velmi dobře**, s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby. Výsledky, které přináší, doporučuji ke publikaci v relevantním časopise.

V Českých Budějovicích dne 10. června 2013.

Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.